

Молошний Руслан Миколайович,
*магістрант кафедри професійної освіти
та технологій сільськогосподарського виробництва
Глухівського НПУ ім. О. Довженка*

ТРЕНІНГ ЯК ТЕХНОЛОГІЯ ІНТЕРАКТИВНОГО НАВЧАННЯ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ

Вдосконалення підготовки майбутніх педагогів професійного навчання є одним із головних завдань сучасної вищої освіти, що відображено в Законах України «Про освіту», «Про вищу освіту» та «Національній доктрині розвитку освіти». Наскрізними догмами даних нормативно-правових актів є покращення фахової підготовки фахівців з вищою освітою, формування їх професійних умінь та навичок.

Відповідно до Закону України «Про вищу освіту» постійно здійснюється оновлення змісту, структури та методів навчання у ЗВО, впроваджуються в освітній процес міжнародні та галузеві стандарти з фахової підготовки.

В Україні все більш популярним методом навчання стає тренінг, як інноваційний метод навчання, в ході якої відбувається активне засвоєння учасниками знань, умінь і навичок.

Проаналізувавши наукові джерела можна дійти висновку, що провідні науковці та дослідники інновацій в освіті визнають тренінгові технології одним із дієвих способів підготовки майбутнього педагога [2, с. 186].

Виробництво подарувало педагогіці таке поняття, як «технологія», тобто сукупність певних дій, операцій, процесів та їх послідовності, як своєрідного алгоритму досягнення запланованого результату.

Лівшун О. В. виділяє наступні компоненти технології: «1) мета реалізації процесу; 2) предмет, що підлягає технологічним змінам; 3) способи та методи впливу; 4) упорядкованість та організація, які протиставлені стихійним процесам; 5) засоби технічного впливу» [1, с. 284].

Педагогічна технологія (грец. *techne* – майстерність і *logos* – слово, вчення) – сукупність психолого-педагогічних настанов, які визначають спеціальний підхід і композицію форм, методів, способів і засобів у навчально-виховному процесі [1, с. 284].

Відносно самого поняття «педагогічна технологія», то воно широко використовується у педагогічній та психологічній науках та має понад 300 визначень, що пояснюється тим, як автори бачать освітній процес в цілому.

Такі науковці та дослідники, як С. Литвиненко, М. Малькова, О. Лугова, Г. М'ясоїд, І. Зверева, В. Павловський, О. Луганцева та ін., у своїх працях приділяють увагу питанню тренінгів у процесі підготовки педагогів. Проте, поза увагою провідних науковців, дослідників та педагогів залишається проблема використання тренінгових технологій як технології інтерактивного навчання майбутніх педагогів професійного навчання, у тому

числі й готовності їх до застосування даної технології у своїй професійній діяльності.

Мельничук І. М. вказує: «Наукова дефініція поняття «тренінг» розглядається як форма інтерактивного навчання, метою якого є розвиток міжособистісної та професійної поведінки [2, с. 187]. До атрибутів тренінгу належать тренінгова група, тренінгове коло, спеціальне приміщення та інвентар для тренінгу, тренер, правила встановлені у групі, атмосфера взаємодії, структура та оцінювання тренінгу.

Одним з ключових елементів активних методів навчання є тренінгові технології, метою яких є формування умінь та навичок у студентів на основі певного рівня знань, які й визначають рівень його професіоналізму.

Тренінг, як і будь-яка технологія інтерактивного навчання, має низку особливостей, до яких належить, по-перше, груповий процес (свого роду суспільство в мініатюрі), по-друге, активність учасників (обмін інформацією між тренером і групою, а також між самими учасниками групи; вільне висловлювання свої думки кожним учасником, прищеплення навичок і вироблення моделі поведінки), по-третє, мета навчання (пошук відповіді на запитання, набуття учасниками досвіду, допомога учасникам у саморозвитку), по-четверте, принцип «тут і зараз» (відтворення (імітація, моделювання) проблемних ситуацій, що можуть виникнути у реальному житті), по-п'яте, сама атмосфера занять (неформальна атмосфера проведення тренінгу, зручне розташування місця проведення, зворотний комунікативний, емоційний та інтелектуальний зв'язок між членами групи), по-шосте, поєднання різних індивідуальних стилів (вибір техніки та способу подання інформації залежить від індивідуальних особливостей та рівня сприймання інформації учасниками: інтелектуального, емоційного та фізичного [3, с. 47].

Сьогодні особливого значення набуває розуміння того факту, що «саме тренінг дає змогу реалізувати необхідні умови розвитку професійного й особистісного самоусвідомлення» [4, с. 154], що є важливим для майбутніх педагогів, як фахівців, які під час проведення тренінгу повинні забезпечити створення неформального, невимушеного спілкування, яке дасть можливість групі віднайти безліч варіантів розвитку та розв'язання поставленої проблеми.

Формування відповідних умінь й навичок залучити до взаємодії, налагоджувати взаємовідносини, створювати доброзичливу атмосферу є тією основою, що сформує практичні навички для застосування тренінгів майбутніми педагогами професійного спрямування під час їхньої професійної діяльності.

Отже, формування готовності майбутніх педагогів професійного навчання до застосування тренінгових технологій у своїй професійній діяльності включає використання тренінгових технологій у професійній підготовці, передачу здобутого досвіду в уміння висловити власні почуття, думки та ідеї, а також набуття особистісного досвіду шляхом врахування зворотного зв'язку при взаємодії у групі.

Список використаної літератури

1. Лівшун О. В. Педагогічна технологія формування професійної готовності майбутнього вчителя технології. *Педагогічний дискурс*. Хмельницький, 2013. Вип. 14. С. 283-288.
2. Мельничук І. М. Цільові аспекти використання тренінгів. *Психолого-педагогічні проблеми сільської школи* : зб. наук. праць Уманського держ. пед. ун-ту ім. П. Тичини. Умань, 2007. Вип. 19. С. 185–192.
3. Рогульська О. О., Тарасова О. В. Використання тренінгових технологій для активізації зацікавленості студентів в особистісному зростанні. *Тенденції забезпечення якості освіти*: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (Дніпро, 22 січня 2021 р.). Дніпро, 2021. С. 46 – 48.
4. Цюняк О. Формування професійної готовності майбутніх магістрів початкової освіти до інноваційної діяльності засобами тренінгових технологій. *Проблеми підготовки сучасного вчителя*. Збірник наукових праць. Умань, 2020. Вип. 1(12), ч. 2. С.152-157.